

88Sandbox บ่มเพาะสตาร์ทอัพการศึกษา ในยุค 'ความรู้อายุสั้น แต่คนอายุยืน'

เวทีเสวนา Better Society, Discover the Future of Education ค้นหา และค้นพบศักยภาพของการศึกษาแห่งอนาคต

มีโครงการน่าสนใจอย่างต่อเนื่องจริงๆ สำหรับ 88 Sandbox ม.ธรรมศาสตร์ ซึ่งล่าสุด จับมือสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) หรือ OKMD เปิดตัวโครงการบ่มเพาะวิสาหกิจเริ่มต้นนวัตกรรมเพื่อสังคมด้านการศึกษา (LEARN LAB : OKMD X 88 Learnovation Program) ผนึกกำลังผู้ประกอบการสตาร์ทอัพ ร่วมคิดสร้างสรรค์พัฒนานวัตกรรม เพื่อสังคมด้านการศึกษา พร้อมคัดเลือก 20 ทีม (76 คน) จากผู้ส่งผลงานเข้าร่วมโครงการกว่า 100 ทีม (237 คน) ตั้งเป้าบ่มเพาะความรู้ ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ตัดริบบิ้นไปเมื่อเร็วๆ นี้ ที่อุทยานการเรียนรู้ TK Park

รศ.ดร.พิภพ อุดร รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ม.ธรรมศาสตร์ กล่าวถึงความร่วมมือ กับ OKMD ภายใตโครงการ LEARN LAB: OKMD X 88 Learnovation Program ในครั้งนี้ว่า เป็นอีกหนึ่งโครงการที่เปิดโอกาสให้คนไทยทุกคนได้เข้าถึงความรู้อย่างกว้างขวางและรอบด้าน เพิ่มโอกาสในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ด้านการเรียนรู้และการศึกษาให้กับประเทศไทย โดยการสร้างและส่งเสริมระบบนิเวศของสตาร์ทอัพด้านเทคโนโลยีการศึกษา ที่ขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้และการศึกษาในสังคมให้มีความเข้มแข็ง รวมทั้งการบ่มเพาะผู้ประกอบการทุกคนที่ต้องการสร้างไอเดีย จากศูนย์สู่ความสำเร็จ และพัฒนานวัตกรรมใหม่ให้กับประเทศไทย

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงเรื่อง DMii, For Future Education Model ซึ่งเป็นโมเดลการจัดการเรียนรู้ในยุค 'ความรู้อายุสั้น แต่คนอายุยืน'

"หากย้อนกลับไปดูตำแหน่งงานที่เกิดขึ้นในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาจะพบว่า เป็นตำแหน่งงานที่ไม่เคยมีมาในอดีต ซึ่งทักษะที่ใช้ในงานเหล่านั้นได้เปลี่ยนไปหมด มินางวิจัยบอกว่าความรู้จำนวนหนึ่งจะล้าสมัย, ใช้ไม่ได้และจะหายไปในทุกๆ 18 เดือน แล้วจะมีความรู้ใหม่งอกขึ้นมา ส่งผลให้สิ่งที่เราเรียนรู้ในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอที่จะใช้ไปได้ตลอดชีวิต หรืออาจพูดได้ว่าความรู้มีอายุสั้นลงเรื่อยๆ ดังนั้นสถาบันการศึกษาควรที่จะให้เด็กเรียน เรียนเฉพาะเรื่องที่ต้องจำเป็น เพื่อที่จะให้เด็กได้ออกมาหาประสบการณ์จากโลกภายนอกให้เร็วที่สุด ขณะเดียวกันเมื่อเจอกับปัญหา

Master from Failure เชี่ยวชาญให้สุด จากความล้มเหลวแบบเสียๆ โดย ดร.วิทย์ ลิทธิเวดิน

หรือการทำงานที่ไม่เชี่ยวชาญ ก็ต้องทำให้เขากลับมาสถานศึกษาได้ง่ายและเร็วที่สุด เพื่อเพิ่มทักษะที่ขาดหายไป โดยที่ไม่ต้องเรียนให้ครบทั้งหลักสูตร หากต้องการปริญญาก็สามารถเก็บสะสมเอาไว้เพื่อให้ครบตามเงื่อนไขของทางสถาบัน ซึ่งปริญญาในโลกอนาคตนั้นจะไม่ค่อยมีความหมาย องค์กรสมัยใหม่จะให้ความสำคัญว่าเราทำอะไรได้บ้าง สามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อน

และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีการทำงานเป็นทีม และทำงานร่วมกับบุคคลต่างเจนเนอเรชั่นได้ไหม” รศ.ดร. พิภพกล่าว

รศ.ดร.พิภพ เน้นย้ำว่า การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตัวเองในโลกอนาคต หรือที่เรียกว่า DMii นั้น ถือเป็นหัวใจสำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วย 1) Discover คือต้องหาให้เจอว่าตนเองถนัดหรือเก่งด้านใด 2) Master คือการเดินทางพัฒนาทักษะให้มีความเชี่ยวชาญในระดับที่สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี 3) Integrate คือ สามารถบูรณาการ การเรียนรู้ นำสิ่งที่ไม่รู้เข้ามาขยายโลกทัศน์ให้กับตัวเอง 4) Innovate คือการนำ

รศ.ดร.พิภพ อุดร และ ดร.ทวารัฐ สูตะบุตร ผู้อำนวยการ OKMD

ความรู้ไปต่อยอดสร้างสิ่งใหม่ๆ หรือมองสถานการณ์เดิมด้วยวิธีการใหม่ขึ้นมา

ด้าน ดร.ทวารัฐ สูตะบุตร ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) หรือ OKMD เปิดเผยว่า การร่วมมือกันในครั้งนี้เป็นความมุ่งมั่นของทั้งสองหน่วยงานที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนานวัตกรรมและให้บริการความรู้ เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น หรือสตาร์ทอัพด้านการเรียนรู้และการศึกษา รวมถึงเปิดโอกาสให้พัฒนาศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อสามารถหาแนวทางแก้ปัญหาธุรกิจให้ตอบโจทย์และเข้าสู่ตลาดได้ และที่สำคัญคือสามารถแก้ไขปัญหาการศึกษาให้กับประเทศไทย รวมทั้งทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ และแนวคิดเชิงนวัตกรรมทางการศึกษา ได้อีกด้วย

ทั้งนี้ ให้มีพิธีลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง ม.ธรรมศาสตร์ และสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ใน “โครงการ

บ่มเพาะวิสาหกิจเริ่มต้นนวัตกรรมเพื่อสังคมด้านการศึกษา” (LEARN LAB: OKMD X 88 Learnovation Program) และยังมีกิจกรรมการเสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ Learnovation to Learnlab จากนวัตกรรมการศึกษาสู่พื้นที่แห่งการสร้างโอกาสทางการศึกษาแห่งอนาคต โดย โทมัส

ศุขปริชา Chief Creative Director OKMD, 88 SANDBOX พื้นที่ผลักดันขีดจำกัดการศึกษาไทย ให้มุ่งสู่ Better Life, Better Society, Discover the Future of Education ค้นหา และค้นพบศักยภาพของการศึกษาแห่งอนาคต นำโดย ธนศ จิระเสวก ดิลก, พัฒนพงศ์ ธานุรักษ์ และ ภูมิศาสตร์ รุจิโร ไพบูลย์ ซึ่งเป็นทีมผู้บริหาร 88 SANDBOX, Discover the Future of Education ส่งอนาคตการศึกษาไทย โลกยุคใหม่ควรเรียนแบบไหน? ร่วมเสวนาโดย ศานนท์ หวังสร้างบุญ รองผู้ว่าราชการ กทม., ผศ.ดร. อติสร จันทรสข คณบดีคณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ และ พัฒนพงศ์ ธานุรักษ์ Co-CEO 88 SANDBOX, Innovative Edtech Lab นอกห้องเรียนที่พาคุณไปทดลองและทำจริง กับนวัตกรรมการศึกษาแห่งอนาคต, Integrated Education Platform บูรณาการของ 5 องค์การนวัตกรรมชั้นนำ เชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับนวัตกรรม และ Master from Failure เชี่ยวชาญให้สุด จาก “ความล้มเหลว” แบบเฮียๆ โดย ดร.วิทย์ ลิทธิเวดิน

หลังจากนี้จะเริ่มต้นการบ่มเพาะธุรกิจด้านการศึกษาดังแต่วันที่ 30 สิงหาคม-5 ตุลาคม 2566 ในรูปแบบของ 1) Training & Workshop เพื่อพัฒนาธุรกิจด้านต่างๆ รวมถึงการเพิ่มการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาธุรกิจด้านการศึกษาของตนเอง ในกระบวนการจะมี Workshop จากวิทยากรทั้งด้านการศึกษา และด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง 2) Education Experts เพื่อเข้าถึงผู้เชี่ยวชาญในด้านการศึกษาที่สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความต้องการของครู นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ในระบบนิเวศการศึกษา และ 3) Community Activities เพื่อเชื่อมต่อกับนักลงทุน คู่ค้า และลูกค้าที่มีศักยภาพ ช่วยผู้ประกอบการสร้างความสัมพันธ์และทำให้ธุรกิจเติบโต

สำหรับผลงานนวัตกรรมที่เข้ารอบทั้ง 20 ทีม มีความพิเศษและน่าสนใจหลายผลงานด้วยกัน เช่น ผลงาน App Ai ของ กลุ่ม Link Together ที่คิดค้นสร้าง ai Kru Buddy ออกแบบการเรียนการสอนให้กับครู เพื่อช่วยแก้ปัญหาเรื่องของเวลา และรองรับการขาดแคลนบุคลากร, กลุ่ม Code Venture เป็นต้น

ถือเป็นโครงการดีๆ ที่น่าติดตามอย่างยิ่ง

66 **ดราม่าปุจฉาเกี่ยวกับอาหาร**
อีกกรณีที่แซ่ซ้องเมื่อเร็ว ๆ นี้...

เกิดขึ้นหลัง กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จัดทำแคมเปญ "1 จังหวัด 1 เมนู เชิดชูอาหารถิ่น"... โดยเมื่อประกาศรายชื่ออาหาร "เมนูท้องถิ่น" ที่ได้รับคัดเลือกออกมา ก็ปรากฏว่ามีเสียงวิจารณ์อื้ออึง ซึ่งบ้างก็ว่า...ไม่เคยชิมเมนูนั้นเลย บ้างก็ว่า...ไม่เคยได้ยินชื่อเมนูนั้นเลย จนต้องมีการแจกแจงถึง "หลักเกณฑ์การคัดเลือก" ต่อสังคมกันยกใหญ่ ซึ่งที่สุดแล้วลงเอยอย่างไรบ้าง?? นั่นก็ว่ากันไป... อย่างไรก็ตาม ในภาพรวม ๆ ทัว ๆ ไป ก็กับการที่หน่วยงานรัฐมีการ "ฟื้นฟู-ส่งเสริม" ให้ "อาหารท้องถิ่น-เมนูพื้นบ้าน" นั้น "เป็นที่รู้จักในวงกว้าง" ก็ถือเป็น "เรื่องที่ดี"...

เป็นการ "รักษามรดกภูมิปัญญาด้านอาหาร" เพื่อ "มิให้สูญหายไปจากประเทศไทย" ทั้งนี้ ว่าด้วยเรื่อง "อาหารพื้นบ้าน-เมนูท้องถิ่น" ในภาพรวม ๆ...เนื่องจากอาหารพื้นบ้านมักจะถูกปรุงหรือทำขึ้นด้วย "วัตถุดิบชุมชน" จึงทำให้ "รสชาติของเมนูท้องถิ่น" นั้นมักจะ "โดดเด่น-เป็นเอกลักษณ์" อย่างไรก็ตาม แต่กับเรื่องอาหารพื้นบ้าน-เมนูท้องถิ่นนี้อันที่จริงก็ไม่ควรไปสกัดกันแค่ประเด็นแปลก-หายาก-ออร์ยเท่านั้น เพราะเรื่องนี้มีความ "ยืดโยง" ไปที่เรื่องของ "ความมั่นคงทางอาหาร" หรือตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า "Food Security" อีกด้วย โดยที่คำ ๆ นี้ถูกพูดถึงมานานแล้ว...

โดยเฉพาะ...มิติ "เหลื่อมล้ำ vs ยั่งยืน"

นี่เป็นเรื่องใหญ่ของโลก...รวมถึงไทย

"Food Security" หรือ "ความมั่นคงทางอาหาร" ที่ "ทีมสกู๊ปเดลินิวส์" ชวนดูในวันนี้... มีกรอบขยาย "ความหมาย" ของคำ ๆ นี้ไว้ ซึ่งมีข้อมูลโดย ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ได้อธิบายเอาไว้ว่า... สำหรับคำว่า "ความมั่นคงทางอาหาร (Food Security)" นั้น เกิดขึ้นสอดคล้องกับสถานการณ์อาหารในสังคม โดยเริ่มจากทศวรรษ 1960 ซึ่งเป็นช่วงที่ "โลก

'อีกมิติ'ที่ก็น่าถามต่อ? 'ปุจฉาเมนูพื้นถิ่น' ก็น่าคิด'อาหารมั่นคง'

ขาดแคลนอาหาร" จึงมีความพยายามในการแก้ปัญหาด้วยการเน้น "เร่งผลิตให้มีปริมาณอาหารมากที่สุด เพื่อที่จะ ให้มีอาหารเพียงพอสำหรับกรบริโภค เป็นหลัก

นี่เป็นยุคแรก ๆ ที่มีคำว่า "Food Security" อย่างไรก็ตาม แต่หลังจากมีการเน้นที่การเปลี่ยนภาคเกษตรกรรมเพื่อให้มีอาหารปริมาณมากขึ้นนั้น ก็กลับพบว่า... "ความหิวโหยยังไม่หมดไป" ทั้ง ๆ ที่ก็มีอาหารมากมาย ทำให้ในทศวรรษ 1980 โลกจึงหันมาพูดถึงกันถึงเรื่อง "การเข้าถึงอาหาร" การกระจาย

อาหารให้ถึงคนทุกคนได้จริง ไม่ว่าจะพื้นฐานอย่างไร และในช่วงทศวรรษ 1990 “ความมั่นคงทางอาหาร” ก็ได้ถูก “ขยายไปถึงเรื่องคุณภาพอาหาร-คุณค่าทางอาหาร” ด้วย นอกจากนั้น ทาง องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ก็ยังได้มีการกำหนด องค์ประกอบ 4 ข้อ ที่เป็น “เกณฑ์ที่มีความมั่นคงทางอาหาร” เอาไว้ดังนี้...

การมีอาหารเพียงพอ (Food Availability) คือ มีอาหารที่มีคุณภาพเหมาะสมในปริมาณที่เพียงพอ ซึ่งอาจได้จากการผลิตในประเทศ หรือนำเข้า, การเข้าถึงอาหาร (Food Access) คือ ทุกคน

เข้าถึงอาหารที่มีคุณภาพและมีคุณค่าโภชนาการอย่างเพียงพอ รวมถึงเข้าถึงทรัพยากรอาหาร ภายใต้กฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ของประเทศนั้น, การใช้ประโยชน์จากอาหาร (Food Utilization) คือ มีอาหารที่ตอบสนองต่อความต้องการบริโภคของคน รวมถึงมีน้ำดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะด้วย, การมีเสถียรภาพด้านอาหาร (Food Stability) คือ การที่ทุกคนเข้าถึงอาหารได้ตลอดเวลา

นี่เป็น “องค์ประกอบมั่นคงทางอาหาร” ที่ “องค์กรระดับโลกกำหนดนิยาม” ไว้

ในส่วนของ ประเทศไทย นั้น ก็ได้มีการกำหนด “นิยามความมั่นคงทางอาหาร” เอาไว้อย่างเป็นทางการเช่นกัน และก็สอดคล้องกับคำนิยามที่ FAO ได้กำหนดไว้ โดยมีการบัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ พ.ศ. 2551 ว่าหมายถึง... “การเข้าถึงอาหารที่มีอย่างเพียงพอสำหรับการบริโภคของประชาชนในประเทศ ตลอดจนอาหารมีความปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการเหมาะสมตามความต้องการตามวัยเพื่อการมีสุขภาพที่ดี รวมทั้งมีระบบผลิตที่เกื้อหนุน ที่ยังสามารถรักษาความสมดุลของระบบนิเวศและความคงอยู่ของฐานทรัพยากรอาหารทางธรรมชาติของประเทศ ทั้งในภาวะปกติหรือภัยพิบัติ” ...นี่เป็น “นิยามมั่นคงทางอาหาร” ที่มีอยู่ในกฎหมายไทย

ทั้งนี้ นอกจากนี่เรื่อง “มั่นคงทางอาหาร” ยังถูกพูดถึงอีกหลายประเด็น เนื่องจาก *เกี่ยวพันกับผู้กิน ชุมชน สังคม เช่น เศรษฐกิจ รายได้ ความยากจน* ซึ่งหากประชาชนหรือประเทศใด “ขาดความมั่นคงทางอาหาร” ก็จะ “ส่งผลกระทบต่อหลาย ๆ มิติ” โดยการขาดความมั่นคงทางอาหารจะมี 2 แบบ คือ “แบบชั่วคราว” ที่เกิดขึ้นเมื่อความสามารถในการผลิตหรือเข้าถึงอาหารลดลงรวดเร็วในระยะเวลาหนึ่ง กับ “แบบเรื้อรัง” ที่เกิดขึ้นเมื่อ *ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการอาหารขั้นต่ำในระยะเวลาที่ยาวนาน...เหล่านี้เป็นข้อมูลโดยสังเขป* คำว่า “มั่นคงทางอาหาร - Food Security”

“เมนูอาหารท้องถิ่น” เกิด “กระแสฮือฮิง” ถ้า “นึกถึงอาหารมั่นคง” กันด้วย... “ก็ดี” เพราะ “ทั้งที่มีการชูไทยเป็นครัวโลก”... แต่ “ก็มีคนในครัวที่อาหารไม่มั่นคง!!”